

рая на непокорство къмъ една установена — макаръ и съ лоши закони властъ, организираме народнитѣ маси и ги насочваме по насилственъ начинъ да съборятъ тая властъ. Нека поясня доколкото мога съдържанието на думата революционеръ. Ще ви приведа единъ простъ примеръ по-близо до нашата култура. Вие всички сте виждали въ ковачницата на ковача пъртове или късове желѣзо, други пъртове близница-чиликъ или стомана както я наричатъ ученитѣ. Ковача за да отговори на една обществена нужда на пазаря — отъ секири и други земледѣлски сечива превръща суровото желѣзо и чиликъ въ секири, палечници, копачи, кирки, дикли и други земледѣлски и за общи потреби сечива. По моитѣ разбирания ковача извършва въ техниката на производството единъ революционенъ актъ превръщайки суровитѣ материали — желѣзото и чилика за общеполезни изделия. Така е съ дърводѣлеца, съ обушаря, съ онзи който събира или копае рудата и я претопява, на желѣзо, чиликъ, медъ, злато и други. Така сме и ние — събуждаме съзнанието на тънещия въ политическо, економическо, духовно и национално робство македонски народъ, събираме неговитѣ прѣснати мисли, обременено съ безбройни грижи, страдания и страхъ, обезстрашаваме го, даваме му човѣшко съзнание и борчески за свобода и човѣшки права духъ. Изпъждаме отъ главата му множеството мисли и заблуждения, които пречатъ на неговия умственъ напредѣкъ: правимъ преломъ въ неговитѣ довчерашни разбирания; правимъ го годенъ за борба за своитѣ права и свобода. Но всичко направено до тукъ достатъчно ли е за да се наричаме революционери? Живота и дейността ни ще покажатъ това. Революционера трѣбва да има високо съзнание, тактъ и съобразителностъ, — ще можемъ ли да оправдаемъ това му достоинство? Революционера трѣбва напълно да принадлежи на народа и народа нему. Революционера въ действията си не трѣбва да прави опити съ народното дѣло следствие на което да отваря неизлѣчими рани на революционното дѣло и народнитѣ интереси, каквито бѣха причинени отъ винишката афера 14 ноември 1897 г. Разбира се, че въ никое начало не можемъ постави съвършенни хора, но дългия и искренъ трудъ дава съвършенни за целта хора и трайни дѣла. Историята е писана за да се учимъ отъ нея, да се учимъ отъ чуждитѣ грѣш-